

# Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83162,Krwawicz-Tadeusz.html>  
2022-10-03, 16:32

## Krwawicz Tadeusz

KRWAWICZ Tadeusz (15 I 1910, Lwów – 17 VIII 1988, Lublin), lekarz okulista. Syn Jana, rusznikarza armii austriackiej, i Michaliny z Jasińskich.

Dzieciństwo spędził w Niżniowie k. Stanisławowa, gdzie ojciec, po ukończeniu zawodowej służby wojskowej, objął w 1913 posadę drogomistrza i kierownika eksploatacji miejscowego kamieniołomu. Później K. mieszkał w Kałuszu, gdzie w 1929 ukończył gimnazjum. Chcąc spełnić oczekiwania rodziców, studiował początkowo w AGH w Krakowie, ale ostatecznie w 1932 podjął studia medyczne na Uniw. Jana Kazimierza we Lwowie i uzyskał wiosną 1938 dyplom lekarza, a następnie doktorat na podstawie pracy *O właściwościach koloidopektycznych komórek rogówki* (1939). Początkowo zatrudnił się w Zakładzie Histologii kierowanym przez prof. B. Jałowego, a następnie zyskał asystenturę w Klinice Okulistycznej kierowanej przez prof. A. Bednarskiego. Tej właśnie specjalizacji K. miał poświęcić się już do końca życia.

Początek jego pracy zawodowej zbiegł się z wybuchem wojny. K. pracował w bardzo trudnych warunkach. W 1944 powołano go do 2. Armii WP. Otrzymał przydział do VII Szpitala Garnizonowego w Lublinie, później objął kierownictwo oddziału okulistyki nowo utworzonego w tym mieście 2. Szpitala Okręgowego. Po zakończeniu działań wojennych został zdemobilizowany w stopniu majora. Rozpoczął pracę na nowo tworzonym UMCS, a jednocześnie przystąpił do organizowania oddziału okulistyki dziecięcej w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Lublinie. W 1948 Rada wydziału lekarskiego powierzyła adiunktowi K. kierownictwo nieistniejącej jeszcze kliniki. W 1949 obronił rozprawę habilitacyjną. Po rozwiązaniu wydziałów lekarskich w Polsce, w 1950 stanął na czele Katedry i Zakładu Okulistyki w nowo powstałej Akad. Medycznej w Lublinie. Kierował nimi do 1980,

do przejścia na emeryturę. Od 1951 był profesorem nadzwyczajnym, od 1957 zwyczajnym. W 1967 został członkiem korespondentem PAN. Członkostwo rzeczywiste PAN otrzymał w 1980.

K. zasłynął tym, że jako pierwszy opisał mechanizmy immunologiczne warstwy właściwej rogówki. Opracował i wprowadził do leczenia operacyjnego zabieg wszczepienia skrzydlika do ściany twardówki. Badał doświadczalnie metodę usuwania zanieczyszczeń zawierających miedź z oka celem zapobiegania rozwojowi miedzicy, wykorzystując w tym celu technikę anodowego rozpuszczania miedzi i katodowego jej wydzielania. Był autorem oryginalnej metody tzw. oszczędnej liofilizacji, dzięki której stało się możliwe bezpieczne przechowanie rogówki do przeszczepu przez ponad dobę. Był pionierem kriookulistyki w Polsce. Opracował krioterapeutyczną metodę leczenia opryszczki rogówki. Jako jeden z pierwszych stosował cyklokrioterapię w terapii niektórych przypadków jaskry. Prowadził również badania nad krioterapeutycznym odwarstwieniem siatkówki. Była to oryginalna metoda, dzięki której wywoływał stan przypominający odczyn zapalny siatkówki. Efektem takiego postępowania był włóknik, spełniający rolę swoistego „kleju biologicznego” przenikającego przez siatkówkę. K. był też pomysłodawcą metody kriоекstrakcji zmętniałej soczewki, która pozwalała na wydobycie soczewki z zachowaniem nienaruszonej struktury torebki. W tym celu skonstruował specjalne narzędzie zabiegowe – kriоекstraktor. Metodę kriоекstrakcji należy uznać za przełomową w światowej chirurgii oka.

K. należał niewątpliwie do światowej czołówki kriookulistów; piastował w 1966–70 stanowisko prezesa Międzynarodowego Stow. Kriookulistyki i był członkiem wielu europejskich towarzystw naukowych. Dzięki determinacji i ciężkiej pracy udało mu się wybudować nowoczesny budynek dla potrzeb Kliniki Chorób Oczu Akad. Medycznej. Tam zostały zorganizowane oddziały okulistyki zachowawczej, operacyjnej – septycznej i antyseptycznej, mikrochirurgii i chirurgii siatkówki oraz rogówki. Wydzielony został również oddział okulistyki dziecięcej.

Śródka. *Wielka Encyklopedia Powszechna PWN*, t. 13,  
Warszawa 1970, s. 242.

KHŃIT 1986, t. 31, nr 2; „Nauka Polska” 1970, R. 18, nr 1;  
1991, nr 2; A. Wróbel: *Tadeusz Krwawicz (1910–1988)*; strona  
internetowa PAN Oddział w Lublinie  
[http://www.pan-ol.lublin.pl/biul\\_1/krwawicz.html](http://www.pan-ol.lublin.pl/biul_1/krwawicz.html)

Ryszard Witold Gryglewski

[Poprzedni](#)  
[Następny](#)